

Prezenta lucrare conține \_\_\_\_\_ pagini

**ETAPA NAȚIONALĂ A OLIMPIADELOR  
ȘCOLARE - 2025**

**PROBA SCRISĂ**

**LIMBI MATERNE SLAVE –  
SECȚIUNEA (1)  
LIMBA ȘI LITERATURA MATERNĂ CEHĂ**

**Clasa a XII-a**

**Numele:**.....  
.....  
**Inițiala prenumelui tatălui:** .....  
**Prenumele:**.....  
.....  
**Școala de proveniență:** .....  
.....  
**Centrul de olimpiadă:** .....  
**Localitatea:** .....  
**Județul:** .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

B	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

C	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

- Veškerá zadání jsou povinná.
- Žákovi se uděluje 10 bodů zdarma.
- Časový limit pro řešení testu je 3 hodiny.

## ZADÁNÍ I.

(30 bodů)

Je dán následující text:

### Právní případ

Karel Čapek

Jedu osmdesátkou k té zatáčce a myslím, že mám za ní volnou cestu, to se ví, byla to volovina. Stalo se to před třemi měsíci. A najednou koukám, přes cestu jde průvod. Funus. Zrovna zatáčel přes silnici do hřbitovných vrat. Tak já šlápnu na brzdu, a lidi, to byl smyk! Jenom se pamatuju, že čtyři mládenci, co nesli rakev, ji hodili na zem a už byli v příkopě, a prásk! můj vozeček narazí zadkem do té rakve na cestě, a truhla letí do pole.

Lezu z vozu ven a říkám si, Krista Pána, jestli jsem sebral taky faráře a pozůstalé truchlící, to bude nadělení! Ale nestalo se nic; na jedné straně silnice stál ministrant s křížkem a na druhé straně farář a pozůstalí; vypadali vám jako voskové figury. Teprve pak se začal farář leknutím klepat a rozčileně brebentí: “Člověče, člověče, to nemáte úctu ani k mrtvým?” A já byl zatím rád, že jsem nezabil žádného živého! Potom se lidi vzpamatovali; částečně mi začali nadávat a částečně běželi na pomoc tomu nebožtíkovi v rozbité rakvi; to už je, myslím, takový instinkt. A najednou se hrnuli zpátky a leknutím ječeli. On vám z té hromady prken leze živý člověk, šmátrá rukama a chce si sednout. “Copak, copak,” povídá a pořád se pokouší posadit se.

Já byl u něho, co by řekl švec. “Dědečku,” povídám, “vždyť by vás byli málem pochovali!” A pomáhám mu z těch prken ven. On jenom mrká a koktá: “Co? Co? Co?” Ale vstát nemohl; myslím, že měl nějaký zlomený kotník nebo co od toho nárazu. Co bych vám to dlouze povídal: naložil jsem dědu a faráře do vozu a dovezl jsem je do domu smutku. “Tu rakev zaplatím,” řekl jsem, “a doktora taky; ale jinač mně můžete poděkovat, že jste nepochovali živého.” A jel jsem; abych pravdu řekl, byl jsem rád, že to mám za sebou a že se nestalo nic horšího.

Jááj, ale teď teprve to začalo. Nejdřív mně napsal starosta té dědiny slušný dopis: že prý rodina toho domněle mrtvého, nějakého Antonína Bartoše, železničáře na odpočinku, je nemajetná; že chtěla dědečka důstojně pochovat za své poslední našetřené groše; a že teď, budou ho muset pochovávat ještě jednou, což si nemohou dovolit. Abych jim teda zaplatil ten pokažený funus.

Potom přišel advokátský dopis jménem toho dědečka: že Bartoš Antonín žádá náhradu za zničený rubáš; dále několik stovek za léčení zlomeného kotníku; a pět tisíc bolestného za úraz, který mou vinou utrpěl. To už mně bylo trochu hloupé.

Pak nový dopis: že prý dědeček pobíral pensi jako železničář; když v Pánu skonal, zastavili mu ovšem pensi, a teď mu ji úřady nechtějí znovu vyplácet, jelikož mají od okresního lékaře potvrzení, že zemřel. A prý mě dědeček bude žalovat, abych mu platil doživotní rentu jako náhradu za ztracenou pensi.

Další upomínka: že dědeček od té doby, co jsem ho vzkřísil, postonává a musí se mu vařit silnější strava. A prý jsem ho vůbec zmrzačil. Prý jenom říká: “Už jsem to měl odbytý, a teď musím umřít po druhé! To já mu nedaruju, to mně musí zaplatit. Takhle ublížit chudému člověku! Na to by měl být stejný trest jako na zabítí.”

Nejhorší je, že jsem tehdy neměl zaplacenou pojistku za vůz. Tak já nevím. Co myslíte, budu to muset platit?

(upravený text)

**Přečti si text, odpověz na otázky a vyřeš daná cvičení:**

**1. CVIČENÍ**

**5 bodů**

**1.a) Jaký je název (titul) textu?**

\_\_\_\_\_

**1.b) Kdo je autorem textu?**

\_\_\_\_\_

**1.c) Kolik odstavců má daný text?**

\_\_\_\_\_

**1.d) Jaký žánr je daný text? (*povídka, bajka, pohádka, báseň*)**

\_\_\_\_\_

**1.e) Kolik slov má poslední věta textu?**

\_\_\_\_\_

**2. CVIČENÍ**

**5 bodů**

**2.a) Kde se příběh textu odehrává?**

\_\_\_\_\_

**2.b) Kdy se příběh odehrává?**

\_\_\_\_\_

**2.c) Kdo nehodu zavinil?**

\_\_\_\_\_

**2.d) Jak se jmenoval dědeček „nebožtík“?**

\_\_\_\_\_

**2.e) Jaké ponaučení vyplývá z textu?**

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

### 3. CVIČENÍ

5 bodů

Přiřaď k hlavním myšlenkám (A) – (E) čísla (1) – (5), tak aby odraželi časovou posloupnost výše uvedeného textu.

A.	Řidič byl rád, že nezabil žádného živého.
B.	Řidič neměl zaplacenou ani pojistku na auto.
C.	Jel osmdesátkou a v zatáčce narazil na pohřební průvod.
D.	Starosta, advokát i rodina se domáhali, aby řidič platil dědečkovi doživotní rentu.
E.	Z hromady prken od rakve vylezl živý člověk.

Místo pro tvou odpověď:

A.	B.	C.	D.	E.

### 4. CVIČENÍ

3 body

Napiš ke každé otázce písmeno, které představuje správnou odpověď.

4.a) Na jedné straně silnice stál ministrant s křížkem a na druhé straně farář a pozůstalí; vypadali vám jako:

- A) betonové sochy.
- B) voskové figury.
- C) kamenné sochy.
- D) porcelánové figury

Písmeno odpovídající  
správné odpovědi  
k otázce 4.a) je:

4.b) Potom se lidi vzpamatovali; částečně mi začali nadávat a částečně ...:

- A) běželi na pomoc tomu nebožtíkovi v rozbité rakvi.
- B) běželi pryč.
- C) běželi na pomoc ubohému řidiči.
- D) leknutím se začali klepat.

Písmeno odpovídající  
správné odpovědi  
k otázce 4.b) je:

4.c) Dědeček od té doby, co byl vzkříšen prý jenom říká:

- A) „Copak, copak,”
- B) „Co? Co? Co?”
- C) „Už jsem to měl odbytý, a teď musím umřít po druhé!...”
- D) „Člověče, člověče, to nemáte úctu ani k mrtvým?”

Písmeno odpovídající  
správné odpovědi  
k otázce 4.c) je:

### 5. CVIČENÍ

5 bodů

Označ písmenem X pravdivost (P), anebo nepravdivost (N) každého výroku v souvislosti s daným textem.

	Výrok	P	N
5.a)	Řidič se obával, že při úrazu sebral faráře a pozůstalé truchlíci.		
5.b)	Rodina domněle mrtvého si chce nechat zaplatit pokažený funus.		
5.c)	Řidič byl rád, že tehdy měl zaplacenou pojistku za vůz.		
5.d)	Antonín Bartoš si stěžoval, že teď musí umřít podruhé.		
5.e)	Z hromady prken od rakve vylezl živý pes.		

### 6. CVIČENÍ

5 bodů

Převyprávěj výše uvedený text. Uveď kde, kdy, kdo, co, jak dělal (*minimálně 5 rozvitých vět*).

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

### 7. CVIČENÍ

2 body

Co si myslíš ty, měl by to řidič platit? Proč?

---

---

---

---

---

---

---

---

**ZADÁNÍ II.**

**(30 bodů)**

**GRAMATIKA A ŽIVÝ JAZYK**

**1. CVIČENÍ**

**3 body**

**Vyber správné synonymum (slova podobného významu) a napiš ho.**

*(truhla, pohřeb, oživit, kecat)*

- funus – \_\_\_\_\_
- vzkřísit – \_\_\_\_\_
- rakev – \_\_\_\_\_

**2. CVIČENÍ**

**3 body**

**Napiš správné antonymum (slovo opačného významu) k danému slovu:**

*(radost, mlčel, živý, klidný)*

- mrtvý – \_\_\_\_\_
- smutek – \_\_\_\_\_
- rozčílený – \_\_\_\_\_

**3. CVIČENÍ**

**3 body**

**Doplň tabulku, urči číslo a rod podstatných jmen (substantiva).**

podstatné jméno	rod (ženský/ta, mužský/ten, střední/to)	číslo (jednotné, množné)
zátáčky		<i>množné číslo</i>
auto	<i>střední rod</i>	
kotník		<i>jednotné číslo</i>

#### 4. CVIČENÍ

4 body

Doplň tabulku u následujících sloves ve třetí osobě jednotného čísla v mužském rodu: koukat, odpočívát, žalovat, řídit.

čas minulý	čas přítomný	čas budoucí
<i>koukal</i>	<i>kouká</i>	
	<i>odpočívá</i>	<i>bude odpočívát</i>
<i>žaloval</i>		<i>bude žalovat</i>
	<i>řídí</i>	<i>bude řídit</i>

#### 5. CVIČENÍ

2 body

Doplň vhodnými přídavnými jmény (adjektivy) následovně věty, tak aby byly smysluplné.

- Antonín má \_\_\_\_\_ auto.
- Starosta napsal \_\_\_\_\_ dopis.

#### 6. CVIČENÍ

4 body

Doplň *i/í - y/ý*, tak aby vyjmenovaná slova byla správně napsaná.

- Řidič zabrzdil a auto dostalo sm\_\_k.
- Podej m\_\_ knihu!
- M\_\_slel, že nebude pršet.
- B\_\_lý sníh létá, ulicí mrazivou.

#### 7. CVIČENÍ

4 body

Podtrhni jednou čarou podmět (subjekt) a dvěma přísudek (predikát).

- Řidič leze z vozu ven.
- Advokát napsal dopis jménem toho dědečka.

## 8. CVIČENÍ

4 body

Doplň *i/í*, *y/ý*, *a/á*, tak abys správně určil shodu podmětu s přísudkem.

- včely poletoval \_\_\_\_\_
- vozy jel \_\_\_\_\_
- žáci zpíval \_\_\_\_\_
- kuřátka pípala \_\_\_\_\_

## 9. CVIČENÍ

3 body

Doplň každou větu alespoň 2 vhodnými slovy, tak abys získal rozvinuté věty.

- Dědeček zpíval. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- Auto zatáčelo. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- Člověk křičel. \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

## ZADÁNÍ III.

(30 bodů)

**V rozsahu 50-55 řádků napiš vyprávění na téma: „Rodinný výlet plný nečekaných zážitků“.**

Bodování se uděluje následovně:

1. Vnější forma textu – **4 body** (po 1 bodů za čitelnost textu, jasnou grafickou strukturu odstavců, dodržení okrajů a přehlednost textu)
2. Vnitřní forma práce – **23 bodů** (obsah – 6 bodů, kompozice – 8 bodů, jazyk – 5 bodů, styl – 4 body)
3. Celkový dojem/celkové vyznění napsaného textu – **3 body**

### Poznámka 1.

*Práce by neměla obsahovat nelogické názory, protispolečenské postoje a neetické názory, názory podporující poškozování lidského zdraví apod.*

Pomocné náměty:

Úvod:

Kam a kdy se rozhodne rodina vyrazit?

Zápletka:

Co nastalo při balení?

Co se přihodilo během jízdy na dálnici, na silnici? (kolona, dopravní zácpa, navigace, zapomenuté doklady: pas, občanka, techničák)

Kdo řídí? Jak se chová auto při jízdě? (podivné zvuky, blikat, kraj silnice, špatná odbočka)

Vyvrcholení:

Koho potkají? Kdo jim pomůže? Nebo si budou muset poradit sami?

Jak se změní jejich původní představa o výletě?

Závěr:

Co si rodina z celého zážitku odnese?

Jak se na to budou dívat zpětně – jako na katastrofu, nebo jako na nejlepší výlet svého života?

1. \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_
3. \_\_\_\_\_
4. \_\_\_\_\_
5. \_\_\_\_\_
6. \_\_\_\_\_
7. \_\_\_\_\_
8. \_\_\_\_\_
9. \_\_\_\_\_
10. \_\_\_\_\_
11. \_\_\_\_\_
12. \_\_\_\_\_
13. \_\_\_\_\_
14. \_\_\_\_\_
15. \_\_\_\_\_
16. \_\_\_\_\_
17. \_\_\_\_\_
18. \_\_\_\_\_
19. \_\_\_\_\_
20. \_\_\_\_\_
21. \_\_\_\_\_
22. \_\_\_\_\_
23. \_\_\_\_\_
24. \_\_\_\_\_
25. \_\_\_\_\_
26. \_\_\_\_\_
27. \_\_\_\_\_
28. \_\_\_\_\_
29. \_\_\_\_\_

30. \_\_\_\_\_

31. \_\_\_\_\_

32. \_\_\_\_\_

33. \_\_\_\_\_

34. \_\_\_\_\_

35. \_\_\_\_\_

36. \_\_\_\_\_

37. \_\_\_\_\_

38. \_\_\_\_\_

39. \_\_\_\_\_

40. \_\_\_\_\_

41. \_\_\_\_\_

42. \_\_\_\_\_

43. \_\_\_\_\_

44. \_\_\_\_\_

45. \_\_\_\_\_

46. \_\_\_\_\_

47. \_\_\_\_\_

48. \_\_\_\_\_

49. \_\_\_\_\_

50. \_\_\_\_\_

51. \_\_\_\_\_

52. \_\_\_\_\_

53. \_\_\_\_\_

54. \_\_\_\_\_

55. \_\_\_\_\_

56. \_\_\_\_\_

57. \_\_\_\_\_

58. \_\_\_\_\_

59. \_\_\_\_\_

60. \_\_\_\_\_

61. \_\_\_\_\_

62. \_\_\_\_\_

63. \_\_\_\_\_

64. \_\_\_\_\_

65. \_\_\_\_\_

66. \_\_\_\_\_

67. \_\_\_\_\_

68. \_\_\_\_\_

69. \_\_\_\_\_

70. \_\_\_\_\_

71. \_\_\_\_\_

72. \_\_\_\_\_

73. \_\_\_\_\_

74. \_\_\_\_\_

75. \_\_\_\_\_

76. \_\_\_\_\_

77. \_\_\_\_\_

78. \_\_\_\_\_

79. \_\_\_\_\_

80. \_\_\_\_\_

81. \_\_\_\_\_

82. \_\_\_\_\_

83. \_\_\_\_\_

84. \_\_\_\_\_

85. \_\_\_\_\_

86. \_\_\_\_\_

87. \_\_\_\_\_